

شورای سیاست‌گذاری حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
معاونت پژوهش

عنوان:

تأثیر نیت بر عمل از منظر قرآن کریم

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین آقای قنادی

استاد مشاور

حجت الاسلام و المسلمین آقای حقانی

پژوهشگر

صغری درزی رامندی

آبان ۱۳۹۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

حمد و سپاس خدایی را که به انسان خواندن آموخت و به فضل لطف بی‌کرانش بر ما
منت نهاده است. با سپاس از او که توفیق کتابت این نوشتار و بهره‌گیری از نور معرفت قرآن را
از سر لطف و کرامت به من ارزانی نموده و مرا به خوان نعمتش مه‌مان کرد.

تقدیم:

به محضر شریف قطب عالم امکان حضرت بقیة الله ارواحنا له الفدا که ریزه خوار

خوان اویم و توفیق مان در مسیر سعادت، مهر تأیید او را می طلبد.

و تقدیم به دردانه و گوهر زیبنده‌ی شهر قم، بانوی کریمان، کریمه اهل بیت خانم

فاطمه معصومه علیها السلام که این حقیر سال‌ها خوشه چین خرمن دانش، در سفره این کریمه بوده

است.

تقدیر و تشکر

به پیروی از مفاد حدیث نبوی «من لم یکشر المخلوق لم یشکر الخالق» به رسم ادب بر خود لازم می‌دانم سپاس خود را به محضر اساتید گرانقدر تقدیم دارم به خصوص استاد ارجمند جناب حجت الاسلام و المسلمین آقای قنادی و استاد بزرگوار جناب حجت الاسلام و المسلمین آقای ابوالحسن حقانی نهایت سپاس را دارم.

با سپاس از پدر و مادر بزرگوارم که مرا از کودکی پروراندند و در تربیت و پرورشم از هیچ کوششی دریغ نکردند.

با سپاس و قدردانی صمیمانه از همسرم که طی سال‌های تحصیل از هیچ گونه فداکاری و صبر و هم‌فکری مضایقه نکردند و پیوسته مشوق من در این راه بودند.

پیشنها‌ها

با توجه به این که در زمینه نیت و اخلاص رساله و پایان‌نامه‌هایی نوشته شده که کارهای ارزنده‌ای است اما به نظر می‌رسد پرداختن به نیت و نقش آن در مقام عمل و کارکردهای آن در ابعاد مختلف زندگی در تربیت و پرورش روحی افراد می‌تواند بسیار مثمر ثمر باشد.

مسئله دیگر این که در این پژوهش به تأثیر نیت بر عمل از منظر قرآن کریم پرداخته شده که دایره بحث محدود شده است. اگر این پژوهش از منظر قرآن و روایات توأماً با هم گردآوری شود، نتیجه مطلوب‌تر می‌گردد و امید است فتح بابی شود که در این مسئله حائز اهمیت کتاب مستق‌لی تألیف گردد.

در پیشنهاد آخر روی سخنم با اهالی رسانه می‌باشد و آن این که زندگی‌نامه بزرگان و علما و ائمه معصومین علیهم‌السلام را با رویکرد نیت و نقش آن در عمل مورد بررسی قرار داده و به تصویر بکشند؛ چرا که آموزش مشاهده‌ای تأثیر شگرفی روی آحاد جامعه دارد.

فهرست منابع

* قرآن کریم

* امیرالمؤمنین، نهج البلاغه، نامه ۵۳، خطبه ۹۱، حکمت ۴۶، ص ۱۹۷، ترجمه شهیدی.

- ۱- آلوسی، سید محمود، روح المعانی فی تفسیر القرآن الکریم، دارالکتب العلمیه، ۱۵۱۵ق.
- ۲- ابوالفتوح رازی، حسین بن علی، روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۴۰۸ق.
- ۳- احمدی، علی اصغر، روان‌شناسی شخصیت، بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا.
- ۴- اصفهانی (ذو علم)، حسین بن محمدباقر، نورالآفاق در شرح دعای مکارم الاخلاق، تک جلدی، بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا.
- ۵- انصاری، خواجه عبدالله، منازل السائرین، تک جلدی، بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا.
- ۶- انصاریان، حسین، عرفان اسلامی، تهران، المهدی، ناصر خسرو، بی‌تا.
- ۷- ایرانی طرفی، عبدالحمید، فرهنگ ابجدی، قم، ائمه (علیهم‌السلام)، ۱۳۸۴.
- ۸- پایان‌نامه نقش نیت در قبولی اعمال عبادی، جامعه الزهراء، ش ۸۵۲۲۴۲.
- ۹- تهانوی، کشف اصطلاحات الفنون، ج ۲، بی‌جا، بی‌نا، ۱۴۳۹.
- ۱۰- جعفری، محمدتقی، اخلاق و مذهب، صص ۶۵-۶۳.
- ۱۱- جلال الدین، سید علی، الدرالمشور فی تفسیر المأثور، کتابخانه آیت الله المرعشی، ۱۴۰۴ ق.
- ۱۲- جوادی آملی، عبدالله، تسنیم، ج ۲، بی‌نا، بی‌تا.

- ۱۳- _____، *تفسیر موضوعی*، ج ۵، مرکز نشر اسراء، ۱۳۸۸.
- ۱۴- _____، *رازهای نماز*، تک جلدی، مرکز نشر اسراء، ۱۳۸۶ هـ.ش.
- ۱۵- جوهری، اسماعیل بن حماد، *صحاح*، ج ۲، بی نا، بی تا.
- ۱۶- حسینی همدانی، سید محمدحسن، *انوار درخشان*، ج ۸، کتاب فروشی لطفی، ۱۴۰۴ ق.
- ۱۷- حلی، *تذکره الفقهاء*، ج ۳، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۱۸- حلی، محقق نجم الدین جعفر بن حسن، *شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام*، ج ۱، مؤسسه اسماعیلیان، ۱۴۰۸ ق.
- ۱۹- خوانساری، جمال الدین، *نیت و اخلاص*، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۲۰- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، *المفردات فی غریب القرآن*، ج ۱، دمشق: دارالشامیه، بی تا.
- ۲۱- ری شهری، محمد، *میزان الحکمه*، ج ۱۰، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۲۲- زکریا، احمد بن فارس، *معجم مقاییس اللغة*، ج ۵، بی نا، بی تا.
- ۲۳- ژول لابوم، *تفصیل آیات القرآن الکریم*، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۲۴- سبحانی، سید جعفر، *فرهنگ اصطلاحات و تعبیرات عرفانی*، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۲۵- _____، *فرهنگ علوم عقلی*، انجمن اسلامی حکمت و فلسفه ایران، ۱۳۶۱.
- ۲۶- سلیمانی، امرالله، *سیمای مخبتین در قرآن و روایات*، بی جا، انتشارات زائر، بی تا.
- ۲۷- شامبیاتی، هوشنگ، *کتاب حقوق جزای عمومی*، ج ۱، انتشارات ژوبین، چاش هشتم، ۱۳۷۶.
- ۲۸- شیخ انصاری، مرتضی، *طهارت*.
- ۲۹- _____، *عروة الوثقی*، واجبات الصلوة،
- ۳۰- شیخ بهاء الدین، *اربعین*، بی جا، نشر صابر، بی تا.
- ۳۱- طباطبایی، محمدحسین، *تفسیر المیزان*، ج ۱۲ و ۵، انتشارات جامعه مدرسین، ۱۴۱۷ ق.

- ۳۲- طبرسی، فضل بن حسن، *مجمع البیان*، ج ۱۰ و ۳، انتشارات ناصر خسرو، ۱۳۷۲ش.
- ۳۳- طریحی، فخرالدین، *مجمع البحرين*، ج ۱، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۷ش = ۱۴۰۸ق.
- ۳۴- طیب، سید عبدالله، *اطیب البیان فی تفسیر القرآن*، انتشارات اسلام، ۱۳۷۸.
- ۳۵- علامه مجلسی دوم، مولی محمدباقر بن مولی محمدتقی، *بحار الانوار*، ج ۷۰ و ۳ و ۱۶، مؤسسه آل البيت، بی تا.
- ۳۶- غزالی، ابوحامد محمد، *احیاء علوم الدین*، ج ۴، بی جا، بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۷.
- ۳۷- فراهیدی، خلیل بن احمد، *العین*، ج ۸، بی نا، بی تا.
- ۳۸- فروغی، محمدعلی، *سیر حکمت در اروپا*، ج ۲، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۳۹- فلسفی، محمدتقی، *شرح دعای بیستم صحیفه*، ج ۲، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۴۰- فیض کاشانی، ملامحسن، *علم الیقین*، ج ۲، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۴۱- _____، *مهجه البیضاء فی تهذیب الاحیاء*، ج ۸، محمدی، ۱۳۵۳.
- ۴۲- فیض، دکتر علی رضا، *مبادی فقه و اصول*، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۴۳- قرائتی، محسن، *تفسیر نور*، ج ۷، بی جا، بی نا، بی تا.
- ۴۴- قرشی، سید علی اکبر، *احسن الحدیث*، بنیاد بعثت، ۱۳۷۷ش.
- ۴۵- _____، *قاموس قرآن*، ج ۵ و ۲ و ۳ و ۷، دارالکتب الاسلامیه، بی تا.
- ۴۶- قمی، شیخ عباس، *سفینه البحار*، ج ۵، بی نا، بی تا.
- ۴۷- کاشانی، ملافتح الله، *منهج الصادقین فی الزام المخالفین*، ج ۴، تهران، کتابفروشی محمدحسن علی، ۱۳۳۶ش.
- ۴۸- کلینی، ابوجعفر محمد بن یعقوب، *اصول کافی*، ج ۳، بی جا، دارالاسوه، ۱۳۸۰.
- ۴۹- مترجمان، *جوامع الجامع*، ج ۲، بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۷ش.
- ۵۰- مجتبوی، جلال الدین، *ترجمه جامع السعادات (علم اخلاق اسلامی)*، ج ۳، بی جا، حکمت، ۱۳۶۶.

- ۵۱- مجموعه فیش‌های استاد قرائتی، نرم‌افزار.
- ۵۲- مصباح یزدی، محمدتقی، *به سوی خودسازی*، قم، آموزش و پرورش امام خمینی، ۱۳۸۲.
- ۵۳- _____، *راهیان کوی دوست*، ج ۱، بی‌جا، مؤسسه آموزش و پژوهش امام خمینی، بی‌تا.
- ۵۴- مصطفوی، حسن، *التحقیق فی کلمات القرآن*، ج ۳ و ۱۲، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، بی‌تا.
- ۵۵- _____، *تفسیر روشن*، ج ۱۳، مرکز نشر کتاب، ۱۳۸۰ش.
- ۵۶- مطهری، مرتضی، *تعالیم و تربیت در اسلام*، تهران، انتشارات صدرا، بی‌تا.
- ۵۷- _____، *فلسفه اخلاق*، تهران، انتشارات صدرا، بی‌تا.
- ۵۸- _____، *مجموعه آثار استاد مطهری*، ج ۲۲، انتشارات صدرا، ۱۳۷۴.
- ۵۹- مکارم شیرازی، ناصر، *پیام قرآن*، ج ۶، قم، مدرسه امیر المؤمنین، بی‌تا.
- ۶۰- _____، *تفسیر نمونه*، ج ۱۲، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴ش.
- ۶۱- الموسوی الخمینی، روح الله، *تحریر الوسيله*، ج ۱، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۷۵.
- ۶۲- مهدوی کنی، محمدرضا، *نقطه‌های آغاز اخلاق عملی*، تک جلدی، بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا.
- ۶۳- مبدی، احمد بن محمد، *کشف الاسرار*، ج ۵، امیرکبیر، ۱۳۶۳.
- ۶۴- میرزا تبریزی، جواد بن شفیع، *اسرار الصلوه*، اشکزر، ۱۳۸۸.
- ۶۵- میرزایی، نجف‌علی، *فرهنگ اصطلاحات معاصر*، بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا.
- ۶۶- نراقی، ملااحمد، *معراج السعاده*، تک جلدی، سازمان انتشارات جاوید، بی‌تا.